

STORTINGET

Representantforslag 146 S

(2018–2019)

fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Mona Fagerås, Lars Haltbrekken og Kari Elisabeth Kaski

Dokument 8:146 S (2018–2019)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Mona Fagerås, Lars Haltbrekken og Kari Elisabeth Kaski om en desentralisert høyere utdanning for kvalitet, velferd og bærekraftige lokalsamfunn

Til Stortinget

Bakgrunn

Styret ved Nord universitet skal denne våren vedta framtidig studiestedsstruktur og har fått seg forelagt et saksfremlegg og rektors innstilling. Denne innstillingen er nå ute på høring. Dette er en sak av stor betydning, ikke bare for de studiesteder som legges ned, deres vertskommuner og regioner, men også for Nord universitet som helhet og for distriktenes mulighet til å skaffe seg kvalifisert arbeidskraft, spesielt innenfor profesjonsutdanningene.

I saksfremlegget står det at

«Kjernen i Nord universitet må være robuste, aktive og anerkjente forskningsmiljøer»,

som skal

«styrke omfang og kvalitet i forskningen ved Nord universitet. Dette skal igjen danne grunnlaget for ph.d.-er, master- og bachelorutdanningene».

Det står videre at kartleggingen og analysen av nå-situasjonen viser at universitetet har relativt svake resultater innenfor forskning og mange relativt små fagmiljøer med få og lite aktive forskere. Det hevdes videre at den faglige virksomheten må konsentreres til færre stu-

diesteder for at universitetet skal lykkes faglig, og for å styrke universitetets posisjon som en regional utviklingsaktør.

Ut fra dette kan det se ut til at universitetets regionale flercampusstruktur, med regionalt lokaliserte fagmiljø, er til hinder for å lykkes faglig og for å styrke rollen som regional utviklingsaktør. Dersom dette skulle være tilfelle, kan en spørre seg hvordan universitetet allerede kort tid etter fusjonen klarer å vise en positiv utvikling på flere sentrale områder, slik som en årlig økning i andel ansatte med første- og toppkompetanse, økt publisering, økt antall avlagte ph.d.-er, økt antall kvalifiserte førsteprioritetssøkere og økt antall uteksaminerte kandidater.

Alt dette kort tid etter fusjon og innenfor eksisterende studiestedsstruktur og økonomiske rammer, og i en situasjon preget av stor usikkerhet og uro for framtiden for mange av universitetets ansatte.

Nord universitet er et resultat av fusjonen mellom daværende Universitetet i Nordland, Høgskolen i Nesna og Høgskolen i Nord-Trøndelag. I fusjonsplattformen mellom UiN og HiNe slås det fast at

«Nåværende studiesteder skal styrkes, og bli mer betydningsfulle i deres regioner»,

mens det i fusjonsplattformen mellom alle tre institusjonene heter:

«Det nye universitetet organiseres som et flercampus-universitet med dagens studiesteder».

Både Campus Nesna og Campus Namsos var tidligere selvstendige statlige høyskoler, der staten har overtatt virksomhet som tidligere var drevet av andre. Distriktshøgskolene, som ble opprettet på bakgrunn av Ot-

tosen-komiteen, og senere de statlige høyskolene, tjente et formål og et samfunnsmandat der det var sentralt å skaffe kvalifisert arbeidskraft og kompetanse til de regionene de betjente.

Regjeringen Solberg la våren 2015 fram stortingsmeldingen «Konsentrasjon for kvalitet. Strukturreform i universitets- og høyskolesektoren» (Meld. St. 18 (2014–2015)). Der argumenterte man for å samle ressursene på færre, men sterkere institusjoner. Samtidig ble det understreket fra regjeringens side at dette ikke skulle bidra til færre studiesteder.

Forslagsstillerne mener det kan stilles spørsmål ved om strukturreformen i høyere utdanning har bidratt til å nå de målene man satte seg da den ble vedtatt. Hvis forslaget til ny struktur ved Nord universitet skulle få flertall, vil det være et alvorlig skudd for baugen for distriktkommunenes muligheter til å skaffe seg kvalifiserte lærere og sykepleiere. Dette vil i seg selv være sentraliserende, og vil i tillegg bidra til at mange kommuner blir mindre attraktive å etablere seg i.

Mangelen på lærere og sykepleiere rammer hele lokalsamfunn og folks grunnleggende velferdsbehov. Få

ønsker å bo på en plass hvor helsetjenester og skole drives av ufaglærte.

Således mener forslagsstillerne at tilbudsstrukturen i universitets- og høyskolesektoren ikke bare kan avgjøres lokalt, men er en nasjonal sak. Hvis dette får skje i Nord-Trøndelag og Nordland, kan det også skje i resten av landet.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen om å stoppe den foreslåtte endringen av studiestedsstruktur ved Nord universitet.
2. Stortinget ber regjeringen om å komme tilbake med en plan for hvordan man kan oppfylle intensjonene i Meld. St. 18 (2014–2015) om å styrke studiestedene slik at de kan bli mer betydningsfulle i sin region.
3. Stortinget ber regjeringen om å legge fram en helhetlig plan for framtidig struktur for høyere utdanning i Norge.

8. mai 2019

Audun Lysbakken

Lars Haltbrekken

Mona Fagerås

Kari Elisabeth Kaski